proLékaře.cz | 12.11.2026

RENATA ŠKALOUDOVÁ: JAZYKOLAMOVÉ BAJKY PRO DOSPĚLÉ ANEB NIKDY NENÍ POZDĚ HEZKY VYSLOVOVAT

Mgr. Lucie Vyhlídalová
Ambulance klinicke logopedie, Fialova 14, 787 01 Šumperk
Psychiatrická léčebna Šternberk
Olomoucká 1848/173, 785 01 Šternberk
Dostalova_L@seznam.cz
dostalova.logo@seznam.cz

Mgr. Lucie Vyhlídalová

ŠKALOUDOVÁ, Renata. *Jazykolamové bajky pro dospělé, aneb, Nikdy není pozdě hezky vyslovovat*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-243-6.

Správná formální stránka řeči je nezbytnou součástí některých profesí, při práci v médiích, v manažerské pozici a dalších. Vadná výslovnost negativně poznamenává mluvený projev daného člověka. Publikace *Jazykolamové bajky pro dospělé aneb Nikdy není pozdě hezky vyslovovat* je zaměřena na zlepšení formální stránky řeči u lidí, kteří vykonávají některou z výše uvedených profesí, zvykají si na nový chrup, trpí onemocněním zasahující i oblast výslovnosti, nebo si chtějí jen sami zlepšit mluvený projev. PhDr. Renata Škaloudová je školským logopedem působícím ve speciálně pedagogickém centru. Je autorkou i dalších publikací, např. *Říkačky o dobrotách,* která vyšla v roce 2016, *Říkačky o autech a strojích*, vydané v roce 2015 v nakladatelství Albatros, a *Ohrožený břichomluvec: čtenářské pracovní listy k upevnění správné výslovnosti*, vydané v roce 2015 v nakladatelství Wolters Kluwer. Knihy jsou určeny pro fixaci a automatizaci hlásek při úpravě nesprávné výslovnosti u dětí.

Kniha obsahuje celkem devět bajek, přičemž osm z nich se zaměřuje na určitou hlásku nebo hláskovou skupinu. Jak uvádí samotná autorka, texty jsou určené k opakovanému a hlasitému čtení. Velká kumulace procvičované hlásky nutí k pečlivému čtení jednotlivých slov. Text má až charakter jazykolamů, jak již napovídá sám název publikace. Velmi přínosný je i popis správného tvoření dané hlásky, který je uvedený před začátkem některých bajek. Texty jsou zaměřeny na procvičení hlásek TDN, L, CSZ, ČŠŽ, R a Ř, jejichž vadná výslovnost může přetrvávat i v dospělosti. Prostor je věnován i kombinaci sykavek ostrých (CSZ) a tupých (ČŠŽ), u kterých může v jednom slově docházet k asimilaci, a dále pak kombinaci R a L v jednom slově. Poslední bajka se pak zaměřuje na postupné procvičení všech výše zmíněných hlásek. Její jednotlivé části jsou sestaveny tak, že obsahují pouze určitou skupinu hlásek bez těch, které by mohly být s nimi v kombinaci obtížné.

Bajky jsou krátké, vtipné a obsahově zajímavé, doplněné ilustracemi Pavla Koutského. Na konci je vždy uvedeno ponaučení, které z daného příběhu vyplývá. Texty jsou vhodné k automatizaci hlásek, které jsou již správně vyvozené. Pokud by tomu tak nebylo, cvičením by se jen více fixovalo nesprávné tvoření hlásky.

Tato publikace je přínosná nejen pro klinické logopedy či logopedy, kteří ji mohou využít v rámci logopedické terapie, ale také pro samotné klienty a pro všechny, kteří si chtějí zlepšit formální stránku řeči. Publikací, které by byly primárně určeny pro fixaci a automatizaci správné výslovnosti u dospělých, je na trhu velmi malé množství. Některé texty pro fixaci a automatizaci hlásky R u dospělých vytvořila např. Mgr. Monika Balíková v rámci své diplomové práce Dyslálie u dospělých (2014). Autorka publikace *Jazykolamové bajky pro dospělé aneb Nikdy není pozdě hezky vyslovovat* tak navýšila počet materiálů využitelných k procvičováni formální stránky řeči právě v dospělosti.

Literatura a zdroje

BALÍKOVÁ M. 2014. *Dyslalie u dospělých osob*. Diplomová práce na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Vedoucí práce: PhDr. Alena Hlavinková Alena, Ph.D.

ŠKALOUDOVÁ, R. 2015. *Říkačky o autech a strojích*. 1. vydání. Praha: Albatros.

ŠKALOUDOVÁ, R. 2015.*Ohrožený břichomluvec: čtenářské pracovní listy k upevnění správné výslovnosti*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer.

ŠKALOUDOVÁ, R. 2016. *Říkačky o dobrotách*. 1. vydání. Praha: Albatros.